

TALOUSARVIOALOITE 708/2006 vp

Määrärahan osoittaminen kuntien talous- ja velkaneuvonnan järjestämiseen

Eduskunnalle

Valtion kaksi- ja puolivuotinen velkasovinto-ohjelma päättyi vuoden 2004 loppuun. Velkasovinto-ohjelman päättymisen jälkeen useista kunnista on tullut viestejä, että julkinen velkaneuvonta on ajautunut kriisiin. Esimerkki tällaisesta tilanteesta on kotikuntani Turku.

Vielä vuonna 2003 velkaneuvoja työskenteli koko maassa 179 henkilötövuoden verran. Nyt velkaneuvonnan määrä on merkittävästi pienempi. Vuonna 2003 ja 2004 valtio myönsi velkaneuvontaan 5,8 miljoonaa euroa. Viime vuonna summa putosi 5,3 miljoonaan, ja tänä vuonna velkaneuvontaan on budjetoitu vain kehysten mukaiset 4,3 miljoonaa euroa. Kuluttajaviraston tilastojen mukaan henkilötövuosia tehtiin vuonna 2005 neuvojien osalta enää vain 143. Kuluttajaviraston tietojen mukaan tänä vuonna toukokuun alkuun mennessä on supistus edellisvuodesta ollut jo 20 henkilötövuotta.

Monissa kunnissa ensi vuoden rahoitusta on odotettu pelonsekaisen tuntein, sillä valtion rahoituksen on pelätty pienenevän vielä tämänvuotisestakin. Valtion ensi vuoden budjettiesityksessä talous- ja velkaneuvonnan määrärahat ovat 200 000 euroa suuremmat kuin tämän vuoden budjetissa eli noin 4,5 miljoonaa euroa. Hallituksen kaavailema 200 000 euron lisäys on kuitenkin riittämätön korjaamaan kuntien velkaneuvontaan tehtyjä säästöjä.

Talous- ja velkaneuvontalain mukaan valtion maksama korvaus kunnille talous- ja velkaneuvonnan järjestämisestä määrätään siten, että se vastaa palvelun tarkoituksenmukaisesta tuotta-

misesta aiheutuvia kustannuksia. Näin ei tällä hetkellä kuitenkaan näytä olevan. Valtion osuuden velkaneuvonnan kuluista pienentyessä on monissa kunnissa laitettu rahaa omasta kassasta velkaneuvonnan järjestämiseen. Kuitenkin myös kuntien velkaneuvontaan laittamia rahoja joudutaan kuntien talouskriisin takia vähentämään. On myös kuntia, jotka eivät kuitenkaan laita lainkaan omaa rahaa valtion vastuulla olevan velkaneuvonnan järjestämiseen. Tämän seurauksena kuntalaiset ovat hyvin epätasa-arvoisessa asemassa asuinkunnasta riippuen.

Viime vuonna velkaneuvonnassa kirjattiin yhteensä 33 611 käyntiä. Uusia asiakkaita velkaneuvonnassa oli peräti 17 074. Velkaneuvojen luona käy nykyään enää vain vähän lama-ajan pitkäaikaisasiakkaita. Nykyasiakkaissa on paljon ihmisiä, jotka ovat velkaantuneet luottokorteilla ja muilla helposti saatavilla pikaluotoilla. Ihmiset joutuvatkin vaikeuksiin pienemmillä veloilla kuin aiemmin.

Velkaantumisen riskiä lisäävät muun muassa työttömyys, pätkätyöt, avioero ja yksinhuoltajuus. Ihmiset hakevat apua velkaongelmiinsa aiempaa herkemmin. On hyvä, että tilanteeseen haetaan apua ennen kuin velkaantuminen riistäytyy täysin käsistä. Velkaneuvontaan hakeutuminen onkin lisääntynyt neuvonnan saaman julkisuuden vuoksi. Rahoituksen puute ja siitä johtuva neuvonnan väheneminen on kuitenkin aiheuttanut monilla paikkakunnilla velkaneuvonnan jonojen kasvua ja palveluiden saannin heikkenemistä.

Velkaneuvojat toimivat velallisen ja velkojan välittäjänä. Mikäli velallisen ja velkojan erimielisyyksiä ei pystytä sopimaan velkaneuvonnassa, sovittelua joudutaan hakemaan käräjäoikeudessa. Yhteiskunnan ja velan osapuolten kannalta olisi helpointa ja myös taloudellisesti edullisinta, jos asioista päästäisiin sopimukseen ilman oikeusistuimen apuun turvautumista. Velkaneuvonnan rahoituksen riittämättömyys ja epäva-

kaus on jo nyt erittäin iso ongelma neuvontapalveluiden järjestämisessä.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta ottaa valtion vuoden 2007 talousarvioon momentille 32.40.31 lisäyksenä 200 000 euroa kuntien järjestämän talous- ja velkaneuvonnan rahoittamiseen.

Helsingissä 22 päivänä syyskuuta 2006

Annika Lapintie /vas